

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876.
Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 251. — ŠTEV. 251.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 26, 1922. — ČETRTEK, 26. OKTOBRA, 1922.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

OBRATOVANJE S SKEBI SE NE IZPLAČA

V štrajku, ki traja že osem mesecev je bilo primeroma le malo nasilja. — Obroženi stražniki pomagajo šerifu izganjati štrajkarje iz kompanijskih hiš. — Ženske na strani štrajkarjev. — Podpredsednik premogovne družbe je izjavil, da je treba tuliti z volkovi.

Poroča E. Houghton.

Windber, Pa., 25. oktobra. — Številni premogarji so izjavili, da so v dnevih, ko so zakladali hiše premogarjev s premogom, naližili vsebino kare, ki je tehtala eno tono na tipplu, na dva vagona po eno karo ter zaračunali premog temu primerno.

V unijskih rovih izvaja pravico razsodbe ali arbitraje rovski komitej. Premogar predloži svojo pritožbo rovskemu komiteju, ki obstoji iz devetih premogarjev. Če ti ne morejo rešiti zadeve, gre stvar pred komisijo, ki je sestavljena iz dveh kompanijskih uradnikov ter dveh članov distriktnega sveta United Mine Workers.

Berwind-White uradniki so mi priznali, da prav nič ne nasprotuje arbitraciji ali razsoji, vendar pa so obnoveni tudi priznali, da takrat naprava ne obstaja v nobenem neučinkovitom rovu.

Trdijo tudi, da je takozvanoto mrtvo delo plačano potom dogovora z devetimi predstavljenci.

Qbe strani izjavljata, da je bilo opaziti le malo nasilja v stavki, ki traja sedaj že skoraj sedem mesecev.

Oboroženi stražniki obdajajo rove ter pomagajo šerifu pri izganjanju stavkarjev iz kompanijskih hiš. V šotorih, katere je bila na razpolago unija živi sedaj 464 družin stavkarjev, katere so izgnali iz kompanijskih hiš. Led je pokrival mlakuž v bližini kolonij danes zjutraj v glasino se je, da bo dala United Mine Workers of America, kateri organizacija so se pridružili možje aprila meseca, na razpolago lesene harkate na štirih točkah v okraju. Stavko vodijo voditelji distrikta št. 2.

"Praying George" Gregory-ja, nekega velškega premogarja, ki je sedaj predsednik Jerome lokalne unije, obsegajoče 800 mož, so odvedli včeraj v bolnično po boju z rovskimi stražniki, tekot katerega je bil težko ranjen na glavo.

Govoril sem z Mrs. Michael Rose iz Jenners, koje dete je bilo rojeno pod milim nebom, potem ko so jo izgnali iz neke kompanijske hiše. Na mizi v njenem šotoru sta stala dva kipa svetnikov iz maveca, postavljeni kot altarek. V šotoru ni bilo razvrente, ga nič drugač kot polomljena zoza v velika peč.

Možje se ne bodo nikdar vrnili na delo, dokler ne dobeju in vsaka ženska in slehri otrok ki stoji za njimi, — je rekla.

Tristo otrok premogarjev dobiva po en dodatni obed na dan od American Friend's Service Committee. Za to smo dobili tri tisoč dolarjev od delodajalcev, — je reklo W. K. Thomas, tajnik te organizacije.

Kompanija je importirala na stotine stavkokazov ali skebov in proizvajanje premoga se veča klub pomanjševanja železniških kar, — so izjavili kompanijski uradniki. V Windber rovih, kjer je štiristo jeklenih kar na normalni proizvod, nalagajo in odpošiljajo sedaj po pet in sedemdeset kar na dan, soglasno poročili železnici.

Da hočejo kompanije nadaljevati s svojo dosedjanjo politiko nepriznanja unije, je razvidno iz nekega pogovora, katerega sem imel z W. D. Lyonsom, podpredsednikom Consolidation Company, ki lastuje unajska premogarska polja v West Virginiji. Rekel je:

— Sporno vprašanje v stavki je povsem jasno. To ni vprašanje, kaj se spravlja, to vlogo v neljube plača v delavnih ur, razven kot komplikacije z inozemskimi vlaži, jamči unjski kontrakt, — je dalm, dokler bo obstajal le še reklo. — Razumem, da ne vključuje unjski kontrakt le zahtevnost Daugherty-jeve odredbe.

Edinole odločitev najvišjega polnomoč, da se s silo izvede te sodišča more odstraniti tak drom.

NOVA ZAVLAČEVANJA GLEDE PROHIBICIE

Odredba generalnega pravnika ne bo za enkrat izvedena. — Oblasti čakajo na odločitev najvišjega sodišča.

Washington, D. C., 25. okt. — Komplikacije prete izvedenju Daugherty-jevega ukrepa glede opojnih pijač na ladjih, dokler ne bo najvišje sodišče Združenih držav sklepal glede pravomočnosti te odločitve.

Zakladniški departement je za nedoločen čas odgodil objavljenje regulacij za izvedenje tega ukrepa. Kakšne politike se bo poslužila vlada, bo določeno na konferenci, ki se bo vršila danes med zakladniškim tajnikom Mellonom ter gen. pravnikom Daughertyjem.

Regulacije, katere je sestavil probibicijski urad s sodelovanjem zastopnikov carinskega urada, urada za javno zdravstvo ter državnega departmента, so bile dovršene v ponedeljek ter pripravljene, da se jih predloži zakladniškemu tajniku v odobrenju.

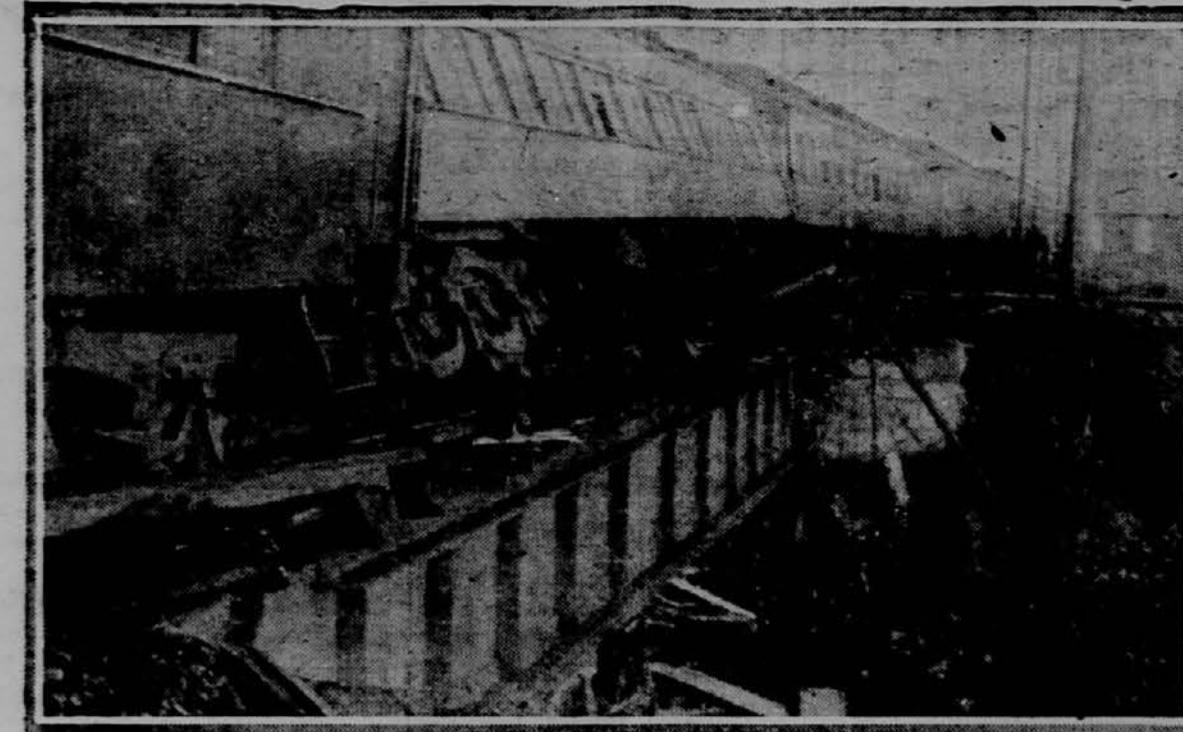
Na včerajšnji kabinetni seji pa so se pojavila vprašanja, tikajoča se izvedbe regulacij, ki bi lahko komplikacije z inozemskimi vlaži, jamči unjski kontrakt, — je dalm, dokler bo obstajal le še najmanjši dvom glede pravomočnosti unjskega kontraktu.

Druga točka države, na temelju katere je upala doseči obsobo, je obstajala v tem, da je bil Anderson ustreljen od zadaj in da mu je kroglica prodrla teme lobanje.

Na včerajšnji kabinetni seji pa so se pojavila vprašanja, tikajoča se izvedbe regulacij, ki bi lahko komplikacije z inozemskimi vlaži, jamči unjski kontrakt, — je dalm, dokler bo obstajal le še najmanjši dvom glede pravomočnosti unjskega kontraktu.

Druga točka države, na temelju katere je upala doseči obsobo, je obstajala v tem, da je bil Anderson ustreljen od zadaj in da mu je kroglica prodrla teme lobanje.

ŽELEZNIŠKA NESREČA PRI DYER, INDIANA

Pred kratkim se je pripetila pri Dyer, Indiana, velika železniška nesreča. Vlak, ki je vozil proti Chicago, je iz neznane vzroki skočil iz tira. Več oseb je bilo ranjenih.

MARIE PEGGY BEAL JE BILA OPROŠČENA

Ustrelila sem ga, da rešim nadaljnje dekllice usode, ki je zadela mene, — je rekla, ko je opisala tragedijo svoje ljubavi.

Kansas City, Mo., 24. okt. — Marie "Peggy" Beal je danes prosta, potem ko je bila oproščena umora A. Warren Andersona, klubmana iz Philadelphije in Kansasa. To je bila ena najkraših poročnih obravnav v zgodovini kriminalnih sodij v Kansasu.

Mrs. Beal je bila vsa iz sebe, ko je pripovedovala o svoji nekdanji ljubini in kako je dejanski umorila svojega ljubimca.

Zanikal je, da je Anderson spal, ko je pričela streljati nanj.

— Ubila sem ga, da rešim druge dekllice, — je rekla Mrs. Beal, — a moral je biti blazna, kajti ne spominjam se, da bi oddala strelo. Moj spomin me je v istem trenutku zapustil.

Mrs. Beal je pomagala Eiffa Wilson Stice, glavna strežnica v Open Air bolnici v Springfield, Ill., kjer je bila Mrs. Beal zaplena kot strežnica.

— Videla sem pisma, katera je pisala Anderson in v katerih ji je objavljubil zakon, — je izjavila Miss Stice.

Cela obravnavna, ključno izbiranje poročnikov, je trajala osem ur.

Dokazi, katere je predložila država potom šestih prič, detektivov ter uradnikov coronerjevega urada kažejo:

— Da je Peggy Beal stara dva in trideset let.

— Da je bila poročena ter se ločila od moža po rojstvu druga otroka. Najstarejši je star sedaj petnajst let in ob življa pri očetu v Terre Haute, Ind.

— Da se je ustrelila z Andersonom in da sta se zaljubila, ona zares, on pa le navidezno.

— Da se mu je udala celo potem, ko ji je priznal, da ni še lečen zakon z njegovo invalidnoženom.

Država je nadalje pokazala, da je ležala poleg trupla Andersona kopija Thuvijove, neke novele Edgar Rice Burrougha. Knjiga je bila odprtta na strani, kjer je nega slika, ki kaže Thuvijo, sklanjajoča se nad svojega umorjenega ljubimca, s krvavim bodalem v roki. Potom tega dokaza je skušala država prepričati potroto, da je bil umor izveden s premislekom.

Druga točka države, na temelju katere je upala doseči obsobo, je obstajala v tem, da je bil Anderson ustreljen od zadaj in da mu je kroglica prodrla teme lobanje.

— BOJAKI, NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDR. DRŽAVAH!

NEMČIJA PRAVI, DA NE BO PLAČEVALA

Nemčija noči plačevati nobenega nadaljnega tributa. — Odredbe za stabiliziranje marke. — Predstave v Bayreuth.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Vlada razmišlja še vedno o korakih, katere bo treba storiti, da se zagotovi nemški marki večjo stabilnost. Najbolj divje govorice krožijo glede namenov vlade in med drugim se tudi glasi, da namerava kancelar Wirth napovedati bankerom Nemčije. Na tem je toliko resnično, da nima dr. Wirth v mislih splošnega bankrota, temveč da je stavljal kabine predlog, naj ne plačuje Nemčija nikakih reparacijskih obrov in naj tudi ne pošilja zavezniškom nobenega materijala, dokler ne bo rešena cela reparacijska zadeva na način, ki bo zadovoljiv za Nemčijo. Če bo pričela Francelja v družbi ostalih zavezniških grozit, bo Nemčija enostavno rekla, da ne ga vprašati, kakšne pogoje stavlja fašisti, da sprejmejo sovdeležbo pri vladni. — Zahteval sem mesta ministrov za zunanjost zadeve, vojnega, mornariškega, delavskoga ministra in ministra za javna dela in razvjeta mesta zrakoplovne komisarje.

Mussolini je reklo, da so ga vprašali, kakšne pogoje stavlja fašisti, da sprejmejo sovdeležbo pri vladni. — Zahteval sem mesta ministrov za zunanjost zadeve, vojnega, mornariškega, delavskoga ministra in ministra za javna dela in razvjeta mesta zrakoplovne komisarje.

Mussolini je dostavil, da ne bo on sam vstopil v kabinet.

Vlada je ponudila stranki mesta ministrov brez portfeja ter več podtaljinskih mest, — je izjavil fašistovski voditelj, a on je potudne ogorčeno odklonil.

Trdil je, da hočejo fašisti pomiriti deželo, a noben mir ni mogoč, dokler ne bodo njih nasprotniki sprejeli pogojev fašistov.

Armadni zbor fašistov, "v vojni opremi", broječ 40,000 je zbran vključajajoča na konvencijo, poleg civilnih delegatov, ki štejejo 50,000 mož. Stevilni so bili prisiljeni kampirati na prostem, kajti ceni se, da jih je prišlo 10,000 več kot po njih pričakovani.

Med tem pa so danes ponujali novi borci marko po 4000 za ameriški dolar. Borza je bila v splošnem mirnejša, a zelo trdna.

Skljenjeno je bilo, da se bo zopet vprizorilo v Bayreuthu na Bavarskem takozvanem Wagnerjevem slavnostnem igre in sicer po desetletnem odmoru.

Pomanjkanje premoga v Nemčiji postaja veden bolj občutljivo. — Izredna stara Ben Akibe, da nič novega pod solncem, ne velja glede stavke, ki je bila ravnokar vprizorjena. Za enkrat ima ta stavka le enega stavkarja in ta je inozemec, član angleškega parlamenta. Ta Anglež, ki se nahaja na daljšem potovanju v Nemčijo in ki živi s svojimi zlatniki v žepu kot največji gospod, je pričel stavkati proti obdobjenju tujcev. On noč plačati tega davka ter kliče svojo vlado na pomoč proti nemški davni zakonodaji.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Izredna stara Ben Akibe, da nič novega pod solncem, ne velja glede stavke, ki je bila ravnokar vprizorjena. Za enkrat ima ta stavka le enega stavkarja in ta je inozemec, član angleškega parlamenta. Ta Anglež, ki se nahaja na daljšem potovanju v Nemčijo in ki živi s svojimi zlatniki v žepu kot največji gospod, je pričel stavkati proti obdobjenju tujcev. On noč plačati tega davka ter kliče svojo vlado na pomoč proti nemški davni zakonodaji.

— BOJAKI, NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDR. DRŽAVAH!

ITALIJANSKI FAŠISTI SO SE POMIRILI

Fašisti so se pomirili ter zahtevajo sedeže v kabinetu. — Mussolini izjavlja, da je njegov cilj pomirjenje dežele.

Napolj, Italija, 25. oktobra. — Zahtevam fašistov, ki so izjavili, da bodo vladeli deželi na postavljeno način, se je ugodilo, ko je vlada sklicala parlament, ter obljubila reformiranje volilnih postavil ter splošnih volitev. Tako je izjavil poslanec Benito Mussolini, vodja fašistov, na prvi seji fašistovske konvencije ki se vrši tukaj.

Mussolini je reklo, da so ga vprašali, kakšne pogoje stavlja fašisti, da sprejmejo sovdeležbo pri vladni. — Zahteval je eden mesta ministrov za zunanjost zadeve, vojnega, mornariškega, delavskoga ministra in ministra za javna dela in razvjeta mesta zrakoplovne komisarje.

Tajnik za domače zadeve je William C. Bridgeman.

Tajnik za zunanjost zadeve je stalni markij Curzon. Obdržal je urad, katerega je imel pod Lloyd George-om. Poleg tega je bil vodilno v uporu Carlton kluba proti koaliciji.

Tajnik za kolonije je vojvoda iz Devonshire, prejšnji generalni gubernator Canada ter prejšnji civilni lord admiriralitet. Njegovo imenovanje najbrž ne bo z radostjo sprejeti v dominijih.

Tajnik za Indijo je Viscount Peel, unuk slavnega ministrskega predsednika istega imena. Bil je vojni podtaljnik od 1919 do 1921.

Stevilni smatrajo imenovanje Peela na mesto indijskega tajnika za zelo riskatno vspričo sednjega položaja v Indiji. Kot pro-

NOVI ANGLEŠKI KABINET SESTAVLJEN

Bonar Law je sestavil nov kabinet, ki je varen, čeprav ne sijajen. — Lord Curzon na svojem starem mestu. — Earl of Derby vojni tajnik — Curzon je bil eden prvih, ki

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

D opis i.

Pred kratkim smo imeli na Gilbert redko slavnost, namreč razvije društvene zastave dr. Štv. 133 J. S. K. J. Naše vrle Slovenke so se jake postavile. Ponosno in samozavestno so korakale za zastavo, ki je vihrala v zraku kot simbol društva sv. Ane J. S. K. J. Za številnimi botri in botricami je korakala dolga vrsta rojakov in rojakinj od blizu kot tudi iz oddaljenih naselbin. — Vreme je bilo sicer deževno, toda neglede na to je bila udeležba velika. V imenu društva sv. Ane naj bo izrečena zahvala vsem, posebno pa onim iz oddaljenih naselbin. Botrom je prvačil glavni tajnik J. S. K. J. sobrat Jos. Pishler, ki je sicer malo prepozno prišel iz precej oddaljenega mesta Ely, pa je svojo zamudo opravičil v krasnem govoru.

Govoril je o društvinah in Jednoti, pozival navzoče, naj bodo zvesti pristaši svoje zaščitnice ter slednjici razvozljali svoj vozel na zastavi ter podarili v ta namen cekin za dvajset dolarjev. —

Naj omenim, da je vsak par botrov imel na zastavi zavozlan slovenski trak, katerega je olj razvijal razvezal. — Na večer slavnostnega dne sta bili dve šaloigri in sicer "Pokora s hlačami" in "Huda žena". V družbi drugih je posebno imponirala znana dobra igralka Mrs. A. Peter pripravila vse v veselih smeh. Ko že opisujem Gilbert, naj omenim, da bodo dne 7. novembra glavne volitve za odbornike St. Louis okraja.

V St. Louis okraju je na tisoč Slovencev in drugih državljanov Slovanov, ki so dobili potrebno znanje za doseg do državljanega papirja v večernih šolah Marthe O'Connor. — Razveseljivo dejstvo je, da tudi ona na volilnem listku, in sicer kandidira za slovensko predsednico St. Louis okraja. Njeni zaslugi ne bomo opisovali, ker so bile svoječasno že podrobno naštete v Glas Naroda. Vsak, kdo jo pozna, ve, koliko je storila za Slovencev in koliko sedaj deluje za one, ki so bili tekmo vojne na črni listi, pa jih bo skušala dobiti državljanke pravice. Veliko naših ljudi bi bilo vseled krive ovadbe deportirnih, če bi ona ne bila pravočasno posegla vems.

Treba jo je le videti, kako se trudi v večerni šoli z novodobščini, da se hitro priue angleščini. Ona namreč dasiravno rodom Irka, govori, čita in piše pravilno slovenski. Vprašajte svoje otroke, ki pridejo iz šole, kaj vedo do Marthi O'Connor in povedali bodo. — Koliko vaših hčera je že ona iznčila za dobre učitelje, ki danes uče mladino. Ona je oskrbovala redove od nižjih do višjih šol. Pri tem se je pa vedno držala enega gesla: — Enako pravico za vse! Končno naj še omenim, da mladino poučujejo v St. Louis okraju večinoma ženske. Ako hočemo udejstviti pregovor, ki veli: Svoje k svojem! — moramo gledati na to, da bodo imele ženske za svojo predsednico žensko. —

Volilec.

Gilbert, Minn.
Kasno je, ali vseeno boljše kot pa nič Misliš sem, da se bo naših uradnic katera oglašila, pa kakor vidim, je vse tisto.

17. septembra je bil za nas članice društva sv. Ane JSKJ. velenomenljiv dan, ker smo dale krediti našo društveno zastavo, katera bo marsikatero izmed nas spremjala do hladnega groba. To nam je tudi omenil v svojem krasnem govoru Mr. Joseph Pishler, glavni tajnik JSKJ. iz Ely, Minn. Glavnemu tajniku se lepo zahvalimo za njegov krasen govor in za njegov veliki dar, ki ga je daroval za našo zastavo. Mr. Jos. Pishler nam je povedal veliko krasnih besed, ki nam bodo ostale v spomini. Zatorej še enkrat najlepši hvala. Zahvalo smo dolžne tudi Mr. Joseph Komatarju iz Ely, Minn., ker nas je tudi om posetil gori omenjenega dne. Nadalje grehvala vsem botrom in botricam, ki ste botrovali naši zastavi, ter za vaše velike darove, ki ste jih darovali. Bodite uverjeni, da smo ne popustili in pohegnili. Varnost za to hvaležne. Nadalje lepa ne straže dalje naokrog ni bilo.

Naznanilo.

Great Falls, Mont.

Članstvu društva sv. Antona št. 131 JSKJ. naznanjam, da se bo prihodnja seja vršila pri meni na 3309 — 4. Ave. N., ne pa na 3409 5. Ave N. Brat predsednik se je preselil na Sand Coulee, Mont., zato ne moreno zborovati pri meni. Prosim tudi, da se polno številno udeležite prihodnje seje 5. novembra, ker bo volitev novega predsednika in moramo tudi določiti, kje bomo imeli društvene seje. Toleko v naznanje, da ne bo kateri potem reklo, da ni vedel, kje se seja vrši.

Z bratskim pozdravem
John Ponikvar.

Glavni urad Ely, Minnesota.

Katoliške Jednote

Inkorporirana leta 1901.

Obvestilo.

Ely, Minn.

Dolžnost me veže, da moram potom glasila opomniti nekatero članice društva Marije Čistega Spodjetja št. 120 JSKJ., katere ignorirajo ali prezrejo moje obvestilo za obiskovanje bolnih članov. Na takrat se zvraca krvila name, da zanemarjam svojo dolžnost in ne obveščam pravočasno članice za obiskovanje bolnih sester. Ako bo še katera prezrla moje obvestilo in ne obiše bolne članice, se bo ž njo postopalo po pravilih. Toliko v blagohetno pojasnilo.

S sestrskim pozdravom

Katarina Pešel, tajnica.

Tempotom obveščam članstvo dr. sv. Jurja štev. 111 J. S. K. J., da se polnočevalno udeleži seje 15. novembra 1922. Društvo namreč namerava prirediti dne 25. in 26. nov. veselico s srčankojem purmanov in kokoši. Društvo je sklenilo, da bo moral vsak plačati 50 centov kazni, kdor bi se ne udeležil te redne mesečne seje. Izvzetki so le oni člani, ki bodo ta čas delali oziroma bodo bolni. Obenem tudi opozarjam tiste člane, ki krišijo ustavo in pravila s svojim nepotrebnim govorjenjem, da naj se poboljšajo. Izvedel sem, da je na letni seji že več dobrih uradnikov samo zato odpovedalo, ker jim ni bilo všeč, da bi jih kdo za hrbotom opravljal. Bratje, poprimimo se z večjo vmeno svoje naloge. Stopimo v vrsto in kriško, ki korakajo po napredni poti. V teh slabih časih je težko dobiti kaj novih članov, vendar nam je dana prilika, da jih dobimo v enem letu do petdeset.

Se enkrat vas opominjam, pridimo skupaj, bomo trezni in složni, pa bomo veliko dosegli. —

Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam J. S. K. J.

M. Jamnick.

Utrjevanje nežnih otrok.

Utrjevanje je potrebno vsakomur. Če človek noče, da mu škoduje vsak preprih, da ga boli glava, sko mu jo le nekoliko preveč ogreje solnce, da mu utripje srce kakor bi mu hotelo skočiti iz prsa, da ga bo noge po nekoliko daljšem izprehodil itd., se mora utrjevati. Zračne kopeli, izprehodi z golo glavo po vetru in solnču, pravilno solnčarenje, kopanje, umivanje po vsem životu z mrzlo vodo, gojenje zmerne turistike, daljši marši, telovadba, dviganje uteži itd., so vsakomur vedno zelo koristni. Ostatki prožen, gibčeh mladosten, izogniti se vsakršni zavaljenosti in debelušnosti, premagati občutljivost in nervoznost, je pač želja vsakega človeka.

Naša telovadna društva, predvsem naš "Sokol", so za narodno zdravje večji blagoslov, kakor si mislimo. Treba bi bilo le še, da se naše šole v večji meri brigajo tudi za telesnost mladine. V prvih vrstih pa naj bi se zanjo brigali starši. Otroci, ki so dovolj na solmeh, zraku in vodi, ki dovolj tekajo, skočijo, gojo sport in telovadbo, so utrjeni ter nebolejajo neprestano zaradi vsake vremenske premembe. "Carteljčki", ki jih vedno zavijajo ter nadzirajo vsak njih korak, so vsak čas nahodni, prehlajeni, imajo vročino ali mrzlico ter so bledikasti in črnimi.

Dr. W. Schweisheimer priporoča staršem, naj začno utrjevati otroke že v zgodnji mladosti. Toda pametno in individualno. Nič so vsi otroci enaki in vse ni dobro za vsakega. Včasih so hoteli matere utrditi otroke s tem, da so jih vsako jutro in vsak večer polagale v mrzlo vodo ali jih posajale pod mrzlo tušo. Nekaterim otrokom je ta način utrjevanja zelo koristen, drugim pa zelo škodljiv. Nekateri otroci so postali malokrivi, so dobili katar in so bili nervozni. Utrjevanje naj se prične z zračnimi kopelmi. Otroke naj se vodi na zrak, a ne le ob ugodnem vremenu, ob solnčnih in gorkih dneh, nego naj se jih navaja na deževje in veter, na mraz in burjo. Otrok, katerega skrivajo pred vsakim dejšem in vetrčkom v sobo, se gotovo hitreje prehladi, nego otrok, ki je utrjen proti vsem vremenskim izpremembam. Le če dežuje močno, da se ni mogoče ubraniti premočenja, in če brije močan ledeni veter, ki jemlje sapo, ni pošiljati otrok na izprehod.

Seveda morajo biti otroci dovolj običeni. Takozvana "špartanska" oblike se vedno maščuje. Pozimi puščati otroke, da hočeta brez nogavic, golih kolen in odprtih ovratnikov, ki je nesmiselno in škodljivo. Res je, da se otrok s hojo hitro ugreje, toda otrok se takisto naglo ohladi in potem prehladi. Zračne kopeli, pri katerih teka otrok popolnoma gol po vrtu ali sobi, so koristne poleg toga na solnec, v hladnejših sobah v primerno toplem prostoru, pozimi pa le v dovolj zakurjeni so da ni prišlo do hujšega.

Fantje med seboj.

Kot poročajo, so nekateri fantje iz Vedrijana na Goriškem, ki so se mudili v Kojskem, zasišli v precej burno medsebojno razgovarjanje, ki pa je narastlo počasi celo v pretep. Pri tem pa je eden izmed njih privlek na dan pušči in začel z njim streljati, dokler mu je izbil iz rok neki Gabrijelčič Auton, tudi iz Vedrijana, ter jo nesel domov, rekoč, da je imel tudi on dolgo časa njegovo dvokolo, ki mu je ni hotel vrniti. Morali so med njimi pašredovati orožniški, da ne prišlo do hujšega.

Račun med društvi in Jednoto

Za mesec september 1922

Št. Društ.	Dohodki	Izdatki
1	\$ 591.84	\$ 174.00
2	454.04	90.00
3	142.17	65.00
4	136.09	15.00
5	192.45	83.00
6	466.31	
9	486.12	502.35
11	96.29	
12		22.00
13	147.49	31.00
14		
15	175.16	15.00
16	207.89	
18	466.94	1,024.00
20	292.29	50.00
21	238.30	31.00
22	191.53	42.00
25	410.69	108.67
26	264.21	1,142.32
27	115.81	85.66
28	88.39	13.00
29	194.94	121.00
30	444.85	
33	227.45	
35	181.33	53.00
36	566.95	87.00
37	899.49	1,183.00
38	109.83	130.00
39	315.09	45.00
40	247.51	39.00
41	76.10	
42	237.68	394.00
43	104.98	
44		525.00
45	403.93	161.33
47	153.43	
49	263.63	27.00
50	114.74	
51	61.02	
52	157.82	188.00
53	293.43	97.00
54	71.47	31.00
55	135.15	
57	162.85	20.00
58	160.00	
60	101.06	
61	149.17	84.00
64		44.00
66	175.92	1,062.00
68	119.70	63.00
69	79.01	25.00
70	195.48	
71	305.70	171.34
72	48.76	500.00
75	154.77	
76	89.88	63.00
77	139.91	
78	196.37	46.00
79	36.27	15.33
80	101.06	
81	91.52	50.33
82	141.50	
83	24.12	20.00
84	67.12	20.00
85	261.10	44.00
86	86.33	
87	82.42	68.67
88	133.30	60.00
89	173.77	29.00
90	59.05	
92		1,058.00
94	305.68	45.00
99	116.56	20.00
100	60.10	
101	73.69	9.00
103	200.28	42.00
104	108.31	51.00
105	127.91	389.00
106		28.04

Račun mladinskega oddelka

Za mesec sept. 1922.

Št. Društ.	Dohodki	Izdatki

<tbl_r cells="3" ix="3" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="

Vroča borba za azijska vrata.

Sedanja grško-turška vojna nas spominja na starodavne perzijske vojne med Grki in perzijskim cesarstvom. Toda kakšna razlika med tedaj in današnjem vojno! V tistih slavnih časih so po številu neznamna grška plemenita najprej zavrnila s sijajnimi zmagami vpade ogromnih perzijskih vojska na evropsko grško ozemlje. Imena Maraton, Termopile, Salamis. Plateje se bleste v svetovni zgodbini, kot znamenita bojišča, kjer je neizmerna hrabrost in požrtvovanost majhnega naroda strla moč vpadnika in ga pregnala nazaj v Azijo. In tedaj so prešla grška plemenita v napada in osvobodila grške obrežne kraje v Mali Aziji. To je bila najslavnejša doba grškega naroda.

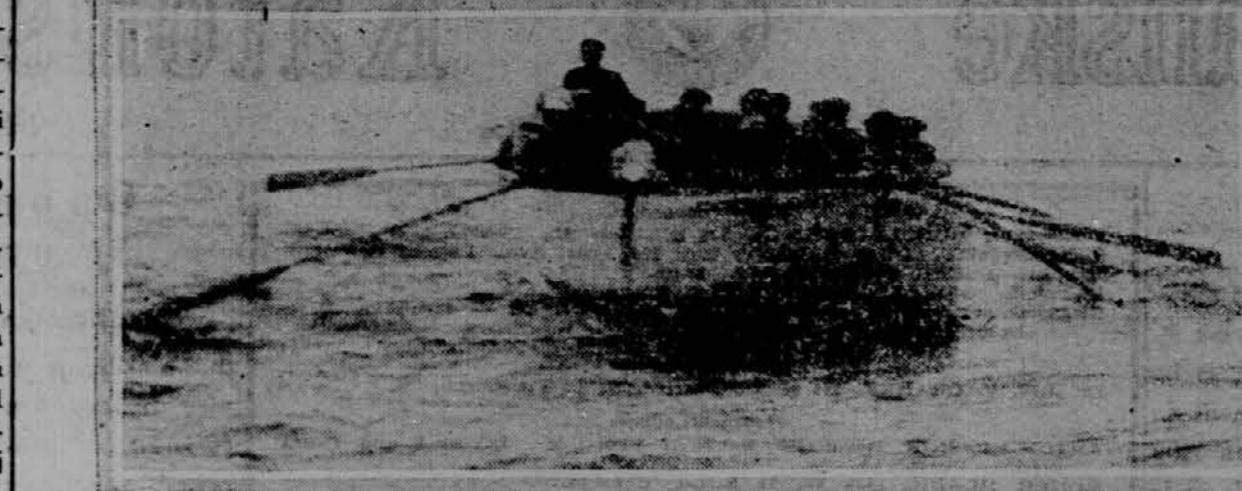
Današnji Grki so poddedovali po svojih dedih deželi, ime in jek, toda v resnici je to popoloma drugi narod. Zakaj, odkar so si Makedonci podvrgli grški polotok, niso živeli več Grki svoje državno življenje. Postali so zaporedoma plen raznih in končno svetovnih zmagovalcev, Rimljjanov. Potem je prišlo preseljevanje narodov, delitev rimskega cesarstva, križarske vojske, turški vpadi. Najrazličnejša ljudstva so se valila po balkanskem polotoku ter pustila sledove za seboj, ki se ne dade izbrisati.

Veličina nekdanjih grških jugakov je gotovo prevzela današnje voditelje grškega naroda, da so hoteli napraviti novo Veliko Grško. Grški imperialistični sanjači so imeli pred seboj zopet Carigrad, starodavni Bizane, kot poslednji smoter. Od tod bi se potem dala vladati obširna ozemlja prednje Azije in Balkana, in bogove kje so se končali te predzrni misli grških imperialistov.

Blesk nekdanje slave je zaspil ošabne generale, da niso znali presoditi energije, moči in volje svojega naroda, ko so se spustili v takšno vratolomno podjetje, ki se je končalo s takšnim nezaslanim porazom. Pomisliti moramo, da so imeli Grki veliko ugodnejši položaj od Turkov. Njihovo število je bilo vsaj dvakrat toliko kakor število Kemalove armade, z vojnim materialom so bili v primeri s sovražnikom izvrsto preskrbljeni, zakaj podpiral jih je angleški kapital, ki je bil za interesiran na grški zmagi. Toda premagal jih je Kemal paša s svojimi razigranimi in lažnimi tolpmi, skoraj brez topov in mušnije in jih pognal kot blisk v morje. V dobrem tednu je bilo vse izvršeno. Tako so Grki ne samo zagrali vso maloazijsko posest in svojo junaško slavo, ampak izgubili bodo najbrže Tracijsko in zadržili ponosni prihod Turkov v Evropo.

Verjetno je, da bi se Grki ne bili spustili v tako dolgotrajno vojno, aka ne bi bili imeli angleške podpore. Angleži so bili pa zainteresirani, da Grki tiše k tem Turke, zakaj Angležem se je lo za morske ožine, ki vodijo v Črno morje in ki so važna vrata za vhod v Azijo. S sevirske pogodbo so se mislili Angleži za vedno vvesti v Carigrad in obdržati mesto vratarja, od katerega milosti bi bili odvisni številni potniki, ki morajo ven in noter. Če pomislimo, da sedaj Angleška na Gibraltarju, ob Suezu, tedaj bi bila posest Carigrada lepo zatočila angleško moč. Sredozemsko morje je tako lepo na vse tri strani zaprto, in to Sredozemsko morje je nekakšno prostorna predosa za vstop v azijske in deloma afriške "dvorane". Razmeroma je prišla Anglia zelo po ceni do težkih ključev omenjenih treh morskih ožin. Posest morskih ožin je za Anglijo velleke politične in gospodarske važnosti. Zato je umetno, ako se Anglia tako krčevito drži Carigrada in varuje takozvano neutralno zono pred Kemalovo vojsko. Preeje verjetno je, da ne bo Anglia tako po ceni izpustila carigrajske ožine iz svojih kramarskih rok. Zato bo pač uporabila vse svoje sile in vso svojo diplomatsko zvijačnost. Najbrže bodo zopet tudi narodni krvavili za angleške interese.

Toda nasprotnik je zelo močan, nesel grški potaz nobeni zapad-

PAR REŠENCEV Z GOREČEGA PARNIKA

Kot poročano, se je blizu californijske obale vnel parnik "City of Honolulu". Prisotnosti duha častnikov in posadke se je zahvaliti, da so se rešili vsi potniki. Slika nam kaže skupino potnikov v rešilnem čolnu, katerega je veter zanesel osemsto milj od obala.

Baron Steens de Brussels.

Manjšine na Bližnjem iz-toku.

Med novimi plemenita, kateri je ustvaril belgijski kralj Albert, se nahaja tudi Louis Steens, prejšnji bruseljski občinski svetnik, ki je delil usodo svojih predhodnikov, neustrašenega župana Maxa ter občinskega svetnika Lemonier-ja, katera so deportirali v Nemčijo, ker sta se upirala diktatoru nemškega governerja v Belgiji.

Sedanji baron Steens pa ni le nasprotoval nemškim poveljem proti uporabi francoskega jezika v administraciji in šolah belgijskega glavnega mesta, temveč je tudi izvršil ženjalen trik na šoko Nemcev.

Ko so mu nemške vojaške oblasti ukazale, naj razobesi nemško zastavo na stolpu občinske hiše ter priliki rojstnega dne "najvišjega" (prismojenje Viljema) se ni hotel Louis Steens izprva pokoriti na noben način.

Dobro, — so rekli nato odpolnenci kajzerja, — potem nam boste moral izročiti do jutri o-poldne drogo svojih narodnih in občinskih zastav. Na te drogo boste obesili naše lastne zastave ter jih dvignili sami na stolpe vaše občinske hiše.

Dobro, — je reklo neustrašen občinski svetnik. Naslednjega dne, ko so prišli Nemci po drogo, so našli velik kup majhnih kosov lesa. Tekom noči je namreč Steens razčagal in razsekalo vse drogo na majhne kose ter stem preprečil razo-bezenje nemške zastave.

Sam se je izdal.

28letni Karel Buda v Trstu je v pisanosti razsajal po starem mestu. Razsajanje pa bi ne bilo še tako kmalu konec, ko bi ne prišla dva kralj. stražnika, ki sta mu zapovedala, naj utihne. Pri tej prilik ista ga tudi iz radovednosti presekala. Uspeh je bil krasen, zakaj pri njem sta našla šop ponarejenih ključev. Ker ni vedel, ali pa ni hotel povedati, kje jih je dobil, je končal v zaporu.

Neusmiljeni hromec.

Uromec Marko Ujčič poseduje v Trstu lepo hišico, kateri si je bil v kratki dobi prideral. Ko prosi on druge usnijenja, je po-nižen v krovat kot ovčica; ko ga pa prosi njegova najemnica Marija Tome, naj potrpi glede najemnine, takrat je ves iz sebe: preklinja in ji grozi, da jo bo vrgel iz stanovanja ter ji prodal počitvo. Berač hišni posestnik je bil zaradi tega naznanjen policiji.

ni velesili nič dobrega. Škodoželeno veselje Francije nad angleško "smolo" in Italije nad grško katastrofo je skaljeno. Evropi grožnivoj boljševizem, a muslimanski preporod kolonialnim državam.

Vsekakor pa prijava Rusija zopet v Evropo, zakaj njeni za-stopniki so pričeli dvigati prav glasno in zapoveduječe svoj glas. In zapadne velesile bodo morale nočča nočča upoštavati glas iz Moskve. Rusija postaja dan za dan močnejši politični faktor v Evropi. Brez Rusije ne bodo mogli zapadnjaki delati nobenih računov, dasi so se vživeli v kolmodno brez obzirnosti napram tudi v Aziji, kjer prebivajo muslimani. V podobnem položaju so ne-maja tudi Italija. Zato je pri-

tržaška "Edinost" poroča: V nekem kraju blizu meje, katerega seveda ne moremo imenovati, se je zgodil ta-le žalostni slučaj: Neki mladenec je tu služil za hlapce ter si prihranil 500 lir. Ves vesel jih je hotel nesti svoji materi čez mejo. Sel je sam. Na poti se mu je pridružilo petero moških, ki so se vrnila nazaj in srečno prodali tobak. Zelo zadovoljen, da je dobil družbo, jim je vse razdelil. In to bila njegova nesreča. Blizu meje so ga zgrabilo, popolnoma sleksi, mu pustili samo spodnjo oblike, ga zvezili in ga k drevesu priveli. Vse prošnje in jok so bile zastonji. Potem so naglo odšli. Rever je se mučil cel dan in klical v gozdnu na pomoč. Nobenega človeka. Potem se je drgnil s hrbotom ob drevo, da je vrv pretrgal in z zombi pregrizel vezi na rokah. Sel je v najbljajo vas, kjer je vse povredil. Prosil je nujno obleko, katero si bo z delom zasluzil. Nauk: Ne zaupaj na potu vsakemu, kdo ima pri sebi. Mnogi tihotapeci so sami lenuti, katerim se delati ne ljubi, postanejo celo roparji, kar kaže ta sličaj.

NAZNANILLO

o nesreči društvenega sobrata Antonia Štrukelja, katerega je povozil avtomobil dne 7. oktobra in se zdaj nahaja v bolnišnici. Želim, da kmalu okreva.

Peter Petruška.

3715 Palmer Ave., Detroit, Mich.

Enostavna ločitev zakona.

Iz nekega oglasa, priobčenega v "The Rangoon Times", je ločitev zakona v Burmi skrajno enostavna. Objava se glasi:

— Razveljavljenje zakona. — Stem javljam, da sem jaz, podpisani, danes razveljil svoje zakonske vezi s svojo ženo, Sin Kun, ker je bila nesramna, uporina in nepokorna napram meni in mojim stariščem, klub številnim kaznim, našemu vzgledu in svarilom.

I. M. G. Kun.

PROHIBICIJA DELA AMERI-KANCE DEBELE.

Chicago, Ill., 24. oktobra. — V nekem poročilu National Life Insurance Company se glasi, da postajajo ameriški moški v zadnjem času vedno bolj debeli in kot vrok tega se navaja počrnošter zavživanje sladkarjev. V od-pomoč priporoča zavarovalna družba, naj vstane vsakdo lačen od mize. — Moški, ki so prej trtili svoje prijatelje v salonih, jih vabijo sedaj na dom, kjer jim predložijo jedila, sladkarje in druge stvari, ki povzročajo debelost.

MARTIN ŠKRABAR. Živel je pred 15. leti v Wilkinsburgu, Pa. Isče ga nečak F. S. Skrabar iz Višnjegore.

ANTON JAGER. Doma je iz Planine pri Raketu. Leta 1915. se je nahajjal v Timberlake, N. C.

FRANCE LOVŠIN. Rojen je leta 1888. v Jurjevcu na Dolenjskem. Leta 1906. je bival v Chicago, Ill. Isče ga njegov oče Gregor Lovšin iz Ribnici št. 162 na Dolenskem.

JOŽEF SHUMMER. Doma je iz Potočke vasi. Pred 9. leti se je nahajjal v Irwinu, Pa. Isče ga njegova žena Marija Shummer, Potočna vas 58, p. Zagorje ob Savi.

(24-26-10)

KJE SO?

Generalni konzulat kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v New Yorku, N. Y., 443 West 23rd Street, naprej spodaj navedene, kakor tudi vsakega, ki bi mogel dati kake podatke o njih, da prijavijo svoje sedanje bivališče temu konzulatu.

ANTON HABJAN. Prišel je v Ameriko pred 18. leti. Isče ga žena Marija Habjan, Pražakova ul. št. 3. Ljubljana.

ADOLF KANKA. Prišel je v Ameriko pred 20. leti. Doma je iz Maribora. Živel je nekaj časa v Brooklynu, N. Y. Isče ga mati Marija Kanka iz Maribora.

MARTIN ŠKRABAR. Živel je pred 15. leti v Wilkinsburgu, Pa. Isče ga nečak F. S. Skrabar iz Višnjegore.

ANTON JAGER. Doma je iz Planine pri Raketu. Leta 1915. se je nahajjal v Timberlake, N. C.

FRANCE LOVŠIN. Rojen je leta 1888. v Jurjevcu na Dolenjskem. Leta 1906. je bival v Chicago, Ill. Isče ga njegov oče Gregor Lovšin iz Ribnici št. 162 na Dolenskem.

JOŽEF SHUMMER. Doma je iz Potočke vasi. Pred 9. leti se je nahajjal v Irwinu, Pa. Isče ga njegova žena Marija Shummer, Potočna vas 58, p. Zagorje ob Savi.

(24-26-10)

VABILO.

Prvo jesensko domačo zabavo priredi Brooklynski Tamburaški Zbor v soboto 28. oktobra pri M. Rauchu na 69 Irving Ave., Brooklyn, New York. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Za prijetno zabavo, dobro kapljic in točno postrežbo, veliko tombolo s krasnimi dobitki ter lepimi kranjskimi domačimi komadi za ples preskrbne v vas vladljivo vabijo vam vdani Tamburaši iz Brooklyna. (2x 19&26-10)

Ako želite dobiti

Sorodnike ali znance

iz stare domovine,

pišite nam prej za pojasnila, ker število priseljencev je omejeno. FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Vabilo

— na —

IGRO in VESELICO.

katero prirede

Društvo sv. Jožefa štev. 53 J. S. K. J. dne 4. novembra 1922

na 36 Danube St., Little Falls, N. Y.

PREDSTAVLJENI BOSTA DVE IGRI

I. "POGODBA"!

Burka s petjem v dveh dejanjih.

OSEBE:

Miklavž Mlakar, krčmar in posestnik ..... John Hojan
Neža, njegova žena ..... Ana Rožane
Marko, njen sin ..... Joe Homovec
Marijana, dekla pri Mlakarju ..... Ana Jerina
Hanica, sirota ..... Mary Smršnik
Šimon Groznik, mlad kmet ..... Alojz Krizaj
Miha Gašperon, prieten kmet ..... Anton Prijatelj
Luka Gaber, godec ..... Mihael Masle
Fantje in dekleta (vstopijo v večjem številu).

II. "Kakoršen gospod, tak sluga"!

Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju.

OSEBE:

Muhič Milan, poročnik ..... Lovre Masle
Matiček, njegov sluga ..... Andrej Ilrljan
Salič Jovo, poročnik ..... John Hojan
Butec Lipe, regrut ..... John Kunc
Nežka, kuhanica ..... Ana Jerina
pl. Radenski, graščak ..... John Krizaj
Ema, njegova hči ..... Zofija Oster
Medvedar, hčni gospodar ..... Anton Prijatelj

PO IGRI PROSTA ZABAVA IN PLES.

Začetek točno ob pol sedmi uri zvečer.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Iz dne ljubljanskega življenja.

Ljubljanska policija je prišla na sled dobroorganizirani tatinaki in roparski tolpi, sestajoci iz dvanaestih oseb, ki ima na vesti nad petdeset vložkov. — Kako so jih izselili. — Vlomilci brez matere. — Kako so vprizarjali svoje roparske pohode.

Zadnje leto so bili v Ljubljani dnevno naznanjeni razni držni vložki, a vlomilcev klub skrbnim poizvedbam kriminalnih organov absolutno niso mogli izslediti. Pri vsakem vložku so znali vlomilci dobro zabisati sledi. Kriminalni organi — so se z velikim pozdravovanjem posvetili nalogi, da odkrijejo tajno skrivajo delujejo družbo, ki je znala organizirati tako drzne vložke, da so bili vlomilec naravnost "strahovalec Ljubljane". Postali so Ljubljancanom pravi strah z zadnjih mesecov, ko so bili izvršeni številni vložki, tavnine in popi.

Klub neprestanim poizvedbam in zasledovanju ni dolgo uspeo policiji, da bi dobila v roke predznake, veselo živeče vlomilce. — Srečen slučaj pa je nanesel, da je bila vlomilska družba odkrita.

Dne 18. septembra sta dve kriminalni organi prijela pred glavnim kolodvorom tri postopake. — Pri preiskavi se je našla pri enem v žepu srebrna kavina žička, v kateri se je konstantiralo, da je bila ukradena 7. septembra pri posestniku Francu Mulcu na Poti v Rožno dolino. Policijski nadzornik Habe je zaslišaval omenjene aretiranee sedem ur, od 10. do 5. popoldne do 5. popoldne in izvila iz njih, da so morali priznati številne vložke, kakor tudi svoje skrives. Še tekem istega tedna je ukazal Habe aretirati še pet zločinov. Eden izmed prve družbe, ki je bila aretirana, in izmed druž, ki sta priznala polagoma zločin za zločinom.

Zanimivo je dejstvo, da je bila večina aretiranih vlomilcev v najnovejši starosti — brez matere. Vsi vlomilci so pričeli kariero pričetkom te pomladni. Po naključjih in medsebojnih stikih so se začeli spoznavati. Bili so to mladi ljudje brez vzgoje. Nad njimi ni čuvalo skrbno in ljubezni polno materinsko oko. Započeli, same mu sebi prepustili so hoteli v tej povojni atmosferi živeti brezskrbno in veselo življenje.

Aretirani "strahovalec Ljubljane" pa klub temu, da jih je prijela roka pravice, niso izgubili med zaslišavanjem vlomilcem in tatiniskim tovarisom prirojenega specifičnega humorja. Ležerno, kot da bi bila predstava v "kinu" so pripovedovali svoje vlomilske avventure. Med vlomilci velja za najdejo "nečednost" — nesolidarnost. Tatovi in vlomilci si skušajo med seboj pomagati. Tudi družba ljubljanskih "strahovalcev" je bila med seboj zelo solidarna. Značilno je, da je ta družba vlomilskih začetnikov skrbela tudi za — stare vlomilce, takozvane "invalide", ki so že prestali večletne kazni v ječi. "Mali Jaka" je kavalirsko delil izvojovan plen med "stare bajte", ki so vedno pri njem dobivali denar in stanovanje — po navadi v Čermetovem kozoleu v Šiški, kjer so bili najbolj brez skrbi. Vlomilci so vsakega, ki je bil brez strehe, dirigirali tja gori. V tem kozoleu je bilo pravcate pribela vseh brezstrelnih "apašev". Tam je bila pa tudi pravcate pisana družba, ženske, mlade in stare, stari vlomilci in veseli mladiči.

Ljubljanski "apaši" so imeli specifične vlomilske metode. Nekateri vlomilci so bili špecialisti v skakanju skozi okno, drugi v odklanjanju vrat, tretji v iznajdbi načertov v kraju, kjer so lahko brez skrbi vlamljali.

Glavar te vlomilske družbe je sčasoma postal Alojzij Škodlar, tip in representant stare vlomilske rodbine, stanjujoče na Brdu pri Glinah. Kako je Škodlar postal član mlaude apaške družbe? — Neke krasne poletne noči, ko je žorzel krompir, je vlomil v vilo pod Rožnikom. Plen ni bil znaten. — Ko je nosil ukradene predmete po Večni poti, so ga ne-nadoma obstopile tri mlade osebe, odločno vzklikajoč: "Kam? Od kje? Kaj nosiš?" Škodlar, ves prepaden, ni mogel dati sprva nobenega odgovora. Osebe, ki so se vratale od slišnega podjetja, so Škodlarju napovedale aretacijo:

"Mi smo detektivi! Sledite nam v imenu postave!" Šli so nekaj časa v smeri proti mestu. Čez nekaj časa se začeli mrmirati: — "No, pa izpustimo reveža!" — Škodlar je se sreči omehčalo. — Navidezni trije detektivi, ogorteči, da ima Škodlar le neznanen plen, so ga povabili na — "krompir". V gozdu so napravili ogenj, pekli krompir ter se po malem intimno spoznali. Bili so 19. letni Jože Fine, strokovnjak v odpiranju vrat, Jaka Čadež in Janez Sorko. Pri "krompirju" so potem začeli snovati nadaljnje načrte. Škodlar je porabil vse vlomilke, ve ženjalnosti ter jim začel razklati svoje teorije. Postali so pri "krompirju" prav židane vojne, veselo govoreč: "No, pa glibta pravega smo prijeli!"

Škodlar je postal njih apaški glavar, živel je na njih stroške in posvetil se jo šundromanski literaturi, iz katere se je navzel vlomilskocinčinski humorja. To pojasnjuje anekdot ob Gruberjemu v kanalu. Nekega poletnega popoldneva je Škodlar hodil lačen in želen, popolnoma suh v žepu za vodo okoli "Fajmoštra". Na nasprotni strani na Pogačarjevem trgu je zagledal tri kompanjone: "Ta malega Jaka", Janeza Sorko in Jako Čadeža. Urnih kračajo je nekam brisali. Škodlar za njimi. Pri "Mahru" so se sešli. Vprašanje: "Kam pa, kam?" — Lakoničen odgovor: — "Imamo čest!" Drveli so v C. M. ulico, "Ko sem prišel na vogal ulice", vripoveduje Škodlar, "je že bil čest fertig". Videl sem samo, kaj je skočil z okna Čemažar in vsi so začeli "plavati" dalje, nesla jih "voda" proti Gruberjemu kanalu. Tu je Čemažar delil plen: "Usnjato torbico vredno 1500 K!" Govoril je Čemažar: "Tote Tebi! Tote Tebi! Tote meni!" Sebi pa potem dodelil dvojni delež. Meni je podaril dva kovača za guljaz" — Usnjato torbico so vrgli v kanal.

Jaka Čemažar, nazvan običajno "Ta malo Jaka", 18 letni frkovec je bil duša vsej družbi. Specijalist v skakanju skozi okno. Izvršil je mnogo številne tativne z bogatim plenom. Rekli so mu tudi "Jaka Smuk", kajti, če je bilo kje v pričlu okno odprt, že je bil "smuk" notri. Bil je zelo radošen in je podpiral stare pokliene vlomilce in denarjem. Imel je svojega strelja, pa tudi mnogo pomočnikov, ti so hodili na "komisjone" ter razpečevali od njega ukradeno blago. Rad se je tudi bahal, kar je bil v veseli družbi. Škodlar ju je neki dan govoril: "Danes, pa danes je bil fejst kjeft. Osem ajnigris! Bil je fest "tempa!" (Dober zaključek!) Zanimiv je tip mladega vlomilca Ladislav Žibert. Eleganten je. Po poklicu klučavnica, za to vrlo izurjen v odkiranju vrat. Čist in solidno počesan. Na ulici na veliki promenadi ga nikdo ne spozna za tudi lastnini nevarnega. Napravil je Žibert kar sprehačajo se od Poljanske ceste do Sv. Jakoba ob belem dnevu med opoldanskim odmorom — vloome v tri trgovine, ki so mu nesli okoli 15.000 K. Za to je radostno obiskal svojega pričasnega delih zaposlene tovariša Franca Brezovarja, katemu je kavalirsko dejal: "Danes sem napravil fejst kjeft! Na, tu imam 1100 K! Ti ni treba garati."

Dobro je živila apaška družba, ker nekateri člani so bili zelo plodoviti. Končno pa jih je slučajno izdala — srebrna žilica, ukrazena pri g. Mulsu. Kakor so bili rafinirani tatovi kljub temu niso znali rafinirano zagovarjati in začeli so polagoma izdajati drug druga.

Trije, Jaka Čadež, Jože Fine in Ivan Sorko so bili radi pojavljani v Jugoslaviji, kateremu je kavalirsko dejal: "Danes sem napravil fejst kjeft! Na, tu imam 1100 K! Ti ni treba garati."

Zagrebški dnevniki so se podrobili.

"Agramer Tagblatt" velja od 1. oktobra naprej 6 kron vsake posamezna številka. Radi površnja plač delavecem in ostalem osojju, kakor tudi radi draginje papirja so bili tudi vsi ostali listi primorani povisiti cene.

pozornost kriminalnega oddeka za nadaljnje poizvedbe.

Čim je bila opravljena pod kluča ta apska družba, je v Ljubljani nastal momentano mir in čuti o nebezognem vložku vod.

Povest o tači.

Naslednja divja in turovna povest, ki nosi naslov: — Poskusna zaroka s tačo, je bilap ročbena v nekem nemškem listu:

— V Ameriki se je združilo večje število mater zakona željnih hčer v takozvan "dobrodeleni komitej, kojega namen je izpostaviti bodoče zete strogim preiskušjam v času med zaroko in poroko. Namen teh preiskušenj je ugotoviti, če ima nesrečen vse lastnosti in kakovosti, ki so potrebne za ženitev in zakon. Če se bo komiteju bodoča tača posredila nakana, se bo razvila iz tega postavna naprava. Vzrok te novitarije je baje pravična želja vaseke matere, da se v polni meri informira glede človeka, kateremu hoče zaupati svojo hčer.

— Možki ki se hoče poročiti, se mora vsled tega tekom teh mesecov vzdružati vsakega pogovora s svojo zaročeno ter ji tudij ne sme pisarit zaljubljenih pisem. V teh mesecih se mora izključno posvetiti svoji bodoči tači, ki je na temelju svojih zakskev izkušen najboljše uposobljena ustvariti si sodbo glede dobrih in slabih strani bodočega moža njene hčere. Da doseže to, napisr bodoča tača svojega bodočega zeta, naj se obnaša proti njej tako kot bi se obnašal proti hčeri. Na kratko rečeno se mora tekom teh preiskušnih mesecov smatrati "legitimnim zaročencem" svoje tače.

— Ostro oko matere, izkušeno v življenju in ljubezni, bo kmalu premotiro in preštudira "značaj moža. Kot vse kaže, se bodoča tača prav nič ne boje možnih komplikacij, da bo konečno lahko smatrati zaročene začasno nevesto za svojo pravo.

Iz Jugoslavije.

Umr župnika v Otri.

V selu Odra pri Zagrebu je bil dne 23. septembra izvršen grozen umor, katerega žrtev je tamozniki župnik Svarc. Župnik je po obetu čital časopise in pri tem zadremal. V tem trenutku je stopil v sobo njegov sluga, bivši ruski vojni ujetnik, ter dvakrat z revolverjem ustrelil na sprednjega župnika, ki je ostal na mestu mrtve. Sluga je pobergnij iz župnišča ter se na cesti ustrelil. O motivu umora doznač zagrebška "Rijec", da se je Rus pred meseci oženil z neko dekle iz Otri, katero mu je župnik priporočal. Rus je takoj izvedel, da je s to dekle imel župnik iznimno razmerje. Ta vest je Rus tako razburila, da je sklenil umoriti župnika in je svoj sklep omenjena dne tudi izvršil.

Dar bratov Mihanovićev.

Znana večposetnika in lastnika velikega trgovskega brodovja v Argentini v Južni Ameriki brat Bartol in Nikola Mihanovič sta pred kratkim obiskala svoj rojstni kraj Dol pri Stonu v Dalmaciji. Pri tej priliki sta vodila dno darovala miljon krov z narodom, da se sveta razdeli med srodninaste vaščane. Ker je teh le majhno število, pripada vsakemu znaten znesek. Tudi sicer sta brata Mihanovič darovala znatne zneske za razne prosvetne svrhe v Dalmaciji. Končen september sta se brata vrnila v Južno Ameriko.

Ruske šole v Jugoslaviji.

Ministrski svet je sklenil, da se vse ruske šole v Jugoslaviji, kadetski korpori in zavodi podredijo kompetenci ministrstva prosvete. S tem se šolam zagotovi večji uspeh in strokovno nadzorstvo.

Zagrebški dnevniki so se podrobili.

"Agramer Tagblatt" velja od 1. oktobra naprej 6 kron vsake posamezna številka. Radi površnja plač delavecem in ostalem osojju, kakor tudi radi draginje papirja so bili tudi vsi ostali listi primorani povisiti cene.

pozornost kriminalnega oddeka za nadaljnje poizvedbe.

Čim je bila opravljena pod kluča ta apska družba, je v Ljubljani nastal momentano mir in čuti o nebezognem vložku vod.

MOŽGANI IN TELESNA MOČ

ZA VAŠE RASTOČE OTROKE.

Kruh, napravljen s

Heckers' MOKO

je bogat na lepilih, ki zadajajo zdravje ter

grade telo. Najboljša hrana za otroke in za one, ki rastejo.

Pazite, da dobite HECKERS' vedno, ko kupujete moko. Spoznate jo po tvorniški znamki (rdeča krogla z imenom HECKERS' na vsakem žaklu) spominjate se jo po njeni kakovosti.

PA ŠE NEKAJ — ŠTEDILNA MOKA.

Francozi se zavzemajo za Turke.

Iz Pariza poročajo: — Čeprav nasprotujejo masakri, ki se vrše na Bliznjem izoku, njegovim izjavam, trdi vendar Eugene Destez, neki francoski publicist, da so sprejeli Turki v zadnjem stoljetju odločno bolj človečansko metodo v vojevanju.

Pristaša Islam, trdi on, je smatral ostali svet vedno za krvoljive barbare in črpal v so sedaj bolj človekoljubni kot pa njih krščanski nasprotniki, zre svetnanje še vedno v luči njih prejšnjega obnašanja.

Pristaša Islam, trdi on, je smatral ostali svet vedno za krvoljive barbare in črpal v so sedaj bolj človekoljubni kot pa njih krščanski nasprotniki, zre svetnanje še vedno v luči njih prejšnjega obnašanja.

Čeprav je zadnje krvoljnosti Turkov ugotovil tega francoskega pisca, mu je prisel sedaj na pomoč neki odlični angleški poznavalec razmer na Bliznjem izoku z definitivnim ustrezljivim izrazom.

Ta poznavalec je Arnold T. Toeby, profesor zgodovine bližnjega izoku na londonskem vseučilišču ter pisec knjige. — Zapadno vprašanje v Turčiji in Grški. — On se drži in oprijema realističnega naziranja, da ni vojna na izoku nikdar odkrita in poštrena vojna, temveč vedno vojna z nameščkom krvoljnosti in okrutnosti. Kadarkoli izbruhne vojna v teh napačno umevanih deželah, pravi on, skuša pes, ki je na vrhu, zadavati psa po njim brez ozira na pleme ali vero.

— Do pred kratkim so bili Turki na dosti slabšem glasu glede županu ultimatum, v katerem zahteva, — piše on, — enostavno raditega, ker je bilo na stotine tisočev Grkov in Armencev. Dogodki izza premirja pa so pokazali, da ni obstajala razlika v naravi ali moralu, temveč v prilikah in skusuji.

— Odkar je postal najvišji zveznički sodelavec vseh notarskih posilh. Posreduje v tožbenih zadevah med strankami tu in v starem kraju. Presekajo stanje zemlje in županij, dedicem od Varuha Tujezemskih Lastnin v Washingtonu. Izvršuje prevode in tolmači na sodnih in daje vaskovne informacije zaston.

Cene nizke, delo točno in pravilno!

sti, deloma pa grške redne čete same. Jaz sem križaril takrat na okrog na parniku otomanskega rdečega polumeseca. Turki so izgledali kot preganjane živali in njih zasledovali kot krvoljene zveri.

Ravno je poteklo tristo let izza česa, ko so se morale po porazu v bitki pri Beli gori številne družine, pripadajoče sekti čeških ali moravskih bratov izseliti iz Češke ter oditi v inozemstvo, v izgnanstvo. Eden teh izgnancev je bil tudi Jan Amos Komenski, eden izmed ustanoviteljev znamensti pedagogije ali vzgojسلova.

Sedaj pa se pripravlja nekako 780 teh družin, potomev onih izgnancev, ki so se naselili v Prusiji, na Poljskem ali v Rusiji, da se vrnejo v svojo domačo deželo, oproščeno habsburškega jarma. Nastanili se bodo v bližini Zabreha na Moravskem na zemljišču, katera jim je dal na razpolago čehoslovaški zemljiški urad. Nadaljnji izseljenici, ki so se vrnili pod istimi pogoji, so ustanovili novo občino v Lasovicu na Češkem.

Poročila o teh zadnjih grških masakrih sem dobil od nekega odličnega Angleža v Smirni, v

